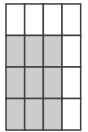

Umetnost je društveno relevantna

Medij - Rubrika: BLIC - Kultura
Datum: Sre, 01/08/2012
Površina članka: 581cm2
Strana: 27

Zemlja: Srbija
Autor: Tatjana Nježić
Deo: 1/1

INTERVJU IVICA PRLENDER

Umetničko stvaralaštvo, kultura uopšte, nalazi se pred velikim iskušenjem pred kakvim nije bila u poslednjih 2.500 godina - kaže Ivica Prlender, upravnik, odnosno intendant, čuvenih Dubrovačkih letnjih igara, koje se ove godine održavaju 63. put, od 10. jula do 25. avgusta

TATJANA NJEŽIĆ

Razgovor sa gospodinom Prlenderom, univerzitetskim profesorom i zapaženim naučnikom, koji je jedanaestu godinu na čelu čuvenog festivala, raden je nedavno, prilikom gostovanja „Božanstvene komedije“ Bitef teatra na 63. Dubrovačkim letnjim igrama (26. jul). Kada su gromki aplauzi plesačima Bitef dens kompanije utihnuli i publika napustila uzbudljiv prostor tvrđave Ravelin, sa koje puca pogled na legendarni grad, mediji su fokusirali pažnju na direktora Prlendera koji je govorio o festivalu, o predstojećoj premijeri „Medeje“ u režiji Tomaža Pandura (koja je 3. avgusta), o tome da rukovođenje Dubrovačkim igrama nije posao nego način života... Po njegovim rečima, „Božanstvena komedija“ je sjajna, što se, kako je naveo, i po reakcijama publike videlo.

„Ovo je više od jednog uspešnog gostovanja“, rekao je za „Blic“, a zatim dodao: „Radi se o jednoj regionalnoj saradnji, ali koja nije zasnovana ni na kojim drugim načelima nego na uzajamnom prepoznavanju autentičnih umetničkih kvaliteta.“

Dubrovačke letnje igre su prestižni festival, manifestacija sa dugom, snažnom tradicijom. Pozorišni život u Dubrovniku nekad i sad?

– Svet se menja, kazalište se menja... Dubrovnik jeste istorijsko mesto, ali pre svega po onome što ostvaruje, a potom po onome što je nekada ostvarivao. U tom smislu, uopšte nastanak, razvoj, život Dubrovačkih igara, pogotovo kad su naše produkcije u pitanju, nastoji da festivalski milje bude

Umetnost je društveno relevantna

Dubrovnik je istorijsko mesto i po onome što ostvaruje i po onome što je ostvarivao

sukreator, a ne pasivni promotor. Interakcija kulturnog megalopolisa, koji ne poznaje granice ni nacionalne, ni verske, ni ove, ni one jeste nešto što vredi negovati, a što se i te kako temelji u tradiciji. Verujem da se radi o umet-

ničkom impulsu, jednom autentičnom životu danas i ovdje.

Nije li pitanje umetnosti danas vrlo složeno? Mira Furlan je nedavno, na

Festivalu evropskog filma na Paliću, gde je bila u žiriju, rekla da umetnosti nije primarni cilj zarada i da je zato u opasnosti. – Mogu se sasvim složiti. Naravno, mi nikad neće-

mo pristati da umetnost za primarni cilj ima zaradu. Bez obzira na to što smo, nažalost, prisiljeni snalaziti se, tražiti finansijska rešenja. Mislim da se zaista umetničko stvaralaštvo, i kultura uopšte, nalazi u čitavom svetu pred iskušenjem.

U kom smislu?

– Teško je naći porednje sa nekim situacijama u poslednjih 2.500 godina. Nikada nismo bili bliži punoj getoizaciji, nikada nismo bili bliži tome da onaj ko nije spreman da se pretvori u pukog zabavljača ima problem opstanka. U najboljem slučaju biće mu podareni možda i sjajni uslovi da se igra svojim poslom, biće ako treba i izvrsno finansiran. Jedino od njega se očekuje da ne bude društveno relevantan. Za mene i moje saradnike predmet intelektualnog svetozora nikada nije bio eksplicitno politički angažovana umetnost. Ali, ukoliko ona nije društveno angažovana, onda počinje sama gristi svoj rep. Ako se umetnici u svom uskom krugu jedni drugima dive ili kritikuju svejedno, ako se to nikog drugog ne tiče i niko u tome ne participira, onda cela ta priča, bar onako kako je ja vidim, nema smisla.

Da li je veća omča o vrat umetnosti političko-partijski pritisak ili zakon tržišta?

– Mislim da politički inženjering niti je počeo sa komunizmom, niti je sa urušavanjem tog sistema nestao. On mu je prethodio, a postoji i danas, naravno u drugačijoj formi. Da li iz toga stoji nešto što bi se zvalo politička stranaka, masovna organizacija ili multinacionalna kompanija ili interesi krupnog kapitala... pa nama je to zapravo nebitno. Danas je, uslovno rečeno, teže adresirati odgovornog krivca koji stavlja omču o vrat umetnosti. Ali, i to samo na prvi pogled. Nije preterano teško pogoditi u neoliberalnom društvu kuda stvari vode. Ne prestano nam je nad glavom mefistofelovski ugovor u kome se traži da prestanemo imati čak i ambiciju da budemo društveno relevantni. ▀